

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. การดำเนินการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามความเห็นของข้าราชการครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามสถานภาพ อายุราชการ และ ขนาดของสถานศึกษาที่ต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามความเห็นของข้าราชการครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามสถานภาพ อายุราชการ และ ขนาดของสถานศึกษาที่ต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน

สมมุติฐานการวิจัย

1. ข้าราชการครูที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับ การบริหารจัดการที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน
2. ข้าราชการครูที่มีอายุราชการต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. ข้าราชการครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

การดำเนินการวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University

1. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินงานการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 ทั้ง 7 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 58) ดังนี้

- 1.1 การเผยแพร่แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้
- 1.2 การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้
- 1.3 การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน
- 1.4 การร่วมกันวางแผนยุทธศาสตร์และการนำไปใช้
- 1.5 การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
- 1.6 การควบคุมตรวจสอบและประเมินผลการจัดการเรียนรู้
- 1.7 การรายงานและเผยแพร่

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 ประจำปีการศึกษา 2546 จำนวน 2,254 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 222 คน และครูผู้สอน จำนวน 2,032 คน จาก สถานศึกษาขั้นพื้นฐานรวม 222 โรง

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 ประจำปีการศึกษา 2546 จำนวน 328 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 110 คน และครูผู้สอน จำนวน 218 คน จาก สถานศึกษาขั้นพื้นฐานรวม 110 โรง กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยเทียบจำนวนจากตาราง ของ เครจซี่และมอร์แกน Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด 2535 : 40) กลุ่มตัวอย่างได้มา โดยสุ่มแบบแบ่งชั้น

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

3.1.1 สถานภาพ จำแนกเป็น

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษา
- 2) ครูผู้สอน

3.1.2 อายุราชการ จำแนกเป็น

- 1) น้อยกว่า 10 ปี
- 2) ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

3.1.3 ขนาดสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกเป็น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2546)

- 1) สถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียน 301 คนขึ้นไป
- 2) สถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก จำนวนนักเรียนไม่เกิน 300 คน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การดำเนินงานการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 ทั้ง 7 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 58) ดังนี้

3.2.1 การเผยแพร่แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้

3.2.2 การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้

- 3.2.3 การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน
- 3.2.4 การร่วมกันวางแผนยุทธศาสตร์และการนำไปใช้
- 3.2.5 การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
- 3.2.6 การควบคุมตรวจสอบและประเมินผลการจัดการเรียนรู้
- 3.2.7 การรายงานและเผยแพร่

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS 12.0 for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล ต่อไปนี้

1. ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การดำเนินงานการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามความเห็นของข้าราชการครู ที่มีสถานภาพต่างกัน อายุราชการต่างกัน และปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดต่างกัน ทั้งโดยรวม รายด้าน และรายข้อ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามความเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 ที่มีสถานภาพต่างกัน โดยใช้ t-test แบบ Independent Samples

3. วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามความเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 ที่มีอายุราชการต่างกัน โดยใช้ t-test แบบ Independent Samples

4. วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามความเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 ในสถานศึกษาขนาดต่างกัน โดยใช้ t-test แบบ Independent Samples

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับการดำเนินงานการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จำแนกตามสถานภาพ อายุราชการ และขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการดำเนินการอยู่ในระดับ มาก 6 ด้าน ที่เหลืออีก 1 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านการร่วมกันวางแผนยุทธศาสตร์และการนำไปใช้ ด้านการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน และ ด้านการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการรายงานและเผยแพร่

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ทั้ง โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จำแนกตามอายุราชการ พบว่า ทั้ง โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ด้าน และไม่แตกต่างกัน จำนวน 3 ด้าน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับการดำเนินงานการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จำแนกตามสถานภาพ อายุราชการ และขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 ได้ดำเนินการประชุมอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินการบริหารจัดการเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานให้กับผู้บริหารทุกคน และได้มีนิตยสารคำขวัญไปยังสถานศึกษาในสังกัดให้มีแผนการดำเนินงานเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา และส่งเสริมให้การดำเนินการเป็นรูปธรรมชัดเจนมากยิ่งขึ้น ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาของกรมวิชาการที่กำหนดยุทธศาสตร์สำคัญประการ

หนึ่งที่ต้องดำเนินการคือ การกระจายอำนาจสู่โรงเรียน ใช้โรงเรียนเป็นฐานในการบริหารจัดการ ระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วมเป็นปัจจัย สำคัญในการเสริมสร้างการเรียนรู้ ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง (กรมวิชาการ. 2543 : 1-4) และผลการวิจัยครั้งนี้ยังมีความสอดคล้องกับผลวิจัยของ สุริยา ปราสัยงาม (2545 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ข้าราชการครูเห็นว่า การดำเนินงานการบริหารจัดการในโรงเรียนเพื่อการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ โดยรวมและเป็นรายด้าน 5 ด้าน มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อำนวย สารระชาติ (2543 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า มีการดำเนินการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาการดำเนินการในรายด้าน พบว่า มีการดำเนินการอยู่ในระดับมากทุกด้าน และด้านที่เป็นประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล คือ

1.1 ด้านการร่วมกันวางแผนยุทธศาสตร์และการนำไปใช้ พบว่า โดยรวมมีการดำเนินงานการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามความเห็นโดยรวมของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 มีความการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาได้นำนโยบายของทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 ที่ได้กำหนดให้สถานศึกษาขึ้นพื้นฐานในสังกัดทุกแห่ง ได้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา โดยต้องเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยการให้บุคลากรและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการของโรงเรียน และให้ความเห็นชอบในการนำแผนปฏิบัติการไปใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและชุมชน ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภูมิพันธ์ จันทรเพ็ญ (2544 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ข้าราชการครู เห็นว่ามีการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนแกนนำปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ด้านการกระจายอำนาจ และด้านการใช้แผนเป็นยุทธศาสตร์ อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน พบว่า โดยรวมมีการดำเนินงานการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามความเห็นโดยรวมของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 มีการดำเนินการ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ภายหลังจากที่มีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรได้ดำเนินการจัดอบรม เพื่อให้ความรู้และ

สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องของครูผู้สอนให้สามารถนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ เช่น การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน ซึ่งสถานศึกษาต้องส่งบุคลากรครูในโรงเรียนไปเข้ารับการอบรมตามสถานที่ต่าง ๆ ที่หน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลได้จัดขึ้น นอกจากนั้นเพื่อเป็นการกระตุ้นการดำเนินการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรยังได้จัดประกวดบุคลากรเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อประกาศเกียรติคุณยกย่องผู้มีผลงานดีเด่นด้านการปฏิรูปการเรียนรู้ ส่งผลให้การดำเนินการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนมีการดำเนินการและมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อำนวย สารชาติ (2543 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผลการดำเนินงาน ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ด้านการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น พบว่า โดยรวมมีการดำเนินการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามความเห็นโดยรวมของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดการศึกษาตามความมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มุ่งเน้นให้การจัดการศึกษามีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน โดยให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น โดยการนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่น มาจัดทำเป็นหลักสูตรเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งที่บรรพบุรุษได้สืบทอดสั่งสมมาในอดีต ในคงอยู่ต่อไปในอนาคต นอกจากนั้นทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 ได้ดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้กับครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม และขยายผลไปยังกลุ่มโรงเรียน ซึ่งจากการดำเนินการดังกล่าวส่งผลให้สถานศึกษามีความพร้อมใน ด้านการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นอยู่ในระดับมากซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประชุม พันธุ์พงศ์ (2542 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า การปฏิบัติงานตาม นโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จำแนกตามสถานภาพ อายุราชการ และขนาดสถานศึกษาต่างกัน พบว่า

ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานเป็นผู้ที่รับนโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัด มาเพื่อให้บุคลากรในสังกัดได้ปฏิบัติ ซึ่งจะนำนโยบายดังกล่าวมาถ่ายทอดให้กับคณะครูในสถานศึกษาได้รับรู้ในเรื่องเดียวกันกับที่ผู้บริหารรับนโยบายมา ทำให้ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ต่อแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ซึ่งจะได้ทราบปัญหาและสภาพการดำเนินงานที่แท้จริง ทำให้มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ และโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรณชญา วิโนทพรรษ์ (2546 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผลการเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ระหว่างครูกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบ ไม่แตกต่างกัน และ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทงพูน โพโสลี (2544 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพต่อการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรียา ปราสัยงาม (2545 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน เห็นว่า มีการดำเนินการบริหารจัดการในโรงเรียน เพื่อการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ โดยรวมและรายด้านทุกด้านมากกว่าครูผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จำแนกตามอายุราชการ พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีอายุราชการมาก จะมีความรู้ลึก และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการปฏิรูปการเรียนรู้ในเชิงลบ และบางครั้งยังยึดติดกับแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเดิมที่เป็นการสอนให้นักเรียนจำความรู้เพื่อนำไปสอบ และบางคนยังไม่ยอมรับแนวการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีอายุราชการน้อยกว่า 10 ปี นั้นส่วนใหญ่ได้รับการอบรม และได้เรียนรู้แนวความคิดการปฏิรูปการเรียนรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ ส่งผลให้มีเจตคติที่ดีต่อการปฏิรูปการเรียนรู้ ดังนั้นเมื่อสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอายุราชการแตกต่างกันจึงทำให้ทั้งสองกลุ่มอายุมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาขนาดใหญ่มีความพร้อมทางด้านบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย สมบูรณ์ และครบถ้วนมากกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้การบริหารจัดการที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานแตกต่างกัน ในด้านการเผยแพร่แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้อุปกรณ์และสารสนเทศที่เกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน และด้านการร่วมกันวางแผนยุทธศาสตร์และการนำไปใช้ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุริยา ปราสัยงาม (2545 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ข้าราชการครูในโรงเรียนขนาดกลาง เห็นว่ามีการดำเนินงานการบริหารจัดการในโรงเรียนเพื่อการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ โดยรวมและเป็นรายด้าน 6 ด้าน มากกว่าข้าราชการครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทองพูน โพโสลี (2544 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า บุคลากรในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนดำเนินการปฏิรูปการศึกษาเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภูมิพันธ์ จันทร์เพ็ญ (2544 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ข้าราชการครูในโรงเรียนขนาดต่างกัน เห็นว่ามีการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาโดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า ระดับการดำเนินงานการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามความเห็นโดยรวมของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการรายงานและเผยแพร่ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ผู้บริหารหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรนำข้อมูลจากการวิจัยไปวางแผนเพื่อหาทางพัฒนาส่งเสริมการดำเนินงานเกี่ยวกับการรายงานและเผยแพร่ ข้อมูลการปฏิรูปการเรียนรู้ให้มี เพื่อการดำเนินงานที่มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรต่อไป

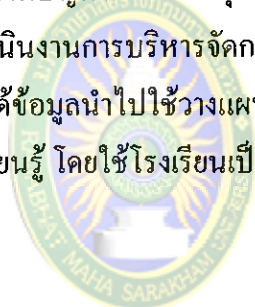
1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 ควรส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงานการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้

โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ให้มีมากขึ้น โดยควรดำเนินการ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานประสบผลสำเร็จ เพื่อผู้บริหารจะได้ทำการพัฒนาปัจจัยต่าง ๆ เหล่านั้นให้ดียิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาวิจัยสภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหาและแนวทางในการแก้ไข ปัญหาของสถานศึกษาต่อการดำเนินงานการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เพื่อจะได้ข้อมูลนำไปใช้วางแผนแก้ปัญหาคำเนินงานการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานให้ดียิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University